

Z A K O N

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OBVEZNIH ZAVAROVANJIH V PROMETU (ZOZP-E)

1. člen

V Zakonu o obveznih zavarovanjih v prometu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 33/16 – PZ-F in 41/17 – PZ-G) se v 1. členu v tretjem odstavku dodata nova deseta in enajsta alineja, ki se glasita:

»- Direktiva 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti takšne odgovornosti (UL L 263, 7. 10. 2009);

- Direktiva (EU) 2021/2118 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2021 o spremembi Direktive 2009/103/ES o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 430 z dne 2. 12. 2021).«.

2. člen

V 1.a členu se v prvem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. vozilo je:

a) vsako motorno vozilo, ki je namenjeno za potovanje po kopnem in ga poganja zgolj mehanska moč, vendar ne vozi po tirih:

- katerega največja konstrukcijska določena hitrost je nad 25 km/h ali

- katerega največja neto teža je nad 25 kg, največja konstrukcijsko določena hitrost pa nad 14km/h;

b) vsako priklopno vozilo, ki se uporablja skupaj z vozilom iz točke (a), ne glede na to, ali je priklopljeno ali odklopljeno.

Brez poseganja v točki (a) in (b) se invalidski vozički, namenjeni izključno osebam s telesno oviranostjo, ne štejejo za vozila po tem zakonu;«.

Dodajo se nove 4., 5. in 6. točka, ki se glasijo:

»4. uporaba vozila je vsaka uporaba vozila, ki je skladna s funkcijo vozila kot prevoznega sredstva v času nesreče, ne glede na značilnosti vozila in ne glede na zemljišče, na katerem se motorno vozilo uporablja, in ne glede na to, ali vozilo miruje ali se premika;

5. »oškodovanec oziroma oškodovanka (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec)« in »oseba, ki je oškodovana« je oseba, ki ima pravico do odškodnine zaradi izgube ali poškodbe, ki so jo povzročila vozila;

6. matična država članica je matična država članica, kot je opredeljena v členu 13(8), točka (a), Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009);«.

Dosedanje 4. do 8. točka postanejo 7. do 11. točka.

3. člen

Za 1.a členom se doda nov 1.b člen, ki se glasi:

»1.b člen

Z namenom izvajanja nalog po tem zakonu ministrstvo, pristojno za infrastrukturo, vzpostavi in vodi evidenco vozil, za katera ni predpisana registracija, se pa štejejo za vozila skladno s 3. točko prvega odstavka 1.a člena tega zakona.

Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke o enoličnih identifikacijskih označbah, vrstah, znamkah, modelih, tipih vozil, za katera registracija ni predpisana.

Minister, pristojen za infrastrukturo, določi natančnejša pravila o vodenju evidence iz prvega odstavka tega člena.«.

4. člen

V 2. členu se v prvem odstavku besedi »zavarovanje obnavljati« nadomestita z besedilom »imeti veljavno zavarovanje«.

V tretjem odstavku se besedilo »varnost cestnega prometa« nadomesti z besedama »motorna vozila«.

5. člen

V 2.a členu se besedilo »sodelujejo pri uporabi prometnega sredstva« nadomesti z besedilom »uporabljajo prometno sredstvo«.

6. člen

V 3. členu se v prvem odstavku besedilo »zavarovalno polico ali drugo potrdilo« nadomesti z besedama »zavarovalne podatke«, beseda »ga« pa se nadomesti z besedo »jih«.

V drugem odstavku se prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Če se ugotovi, da zavarovanje, ki je po tem zakonu obvezno, ne obstaja oziroma je neveljavno, mora uradna oseba iz prvega odstavka tega člena vozniku preprečiti nadaljnjo uporabo prometnega sredstva v prometu.«.

7. člen

V 7. členu se v drugem odstavku beseda »zavarovalnino« nadomesti z besedo »odškodnino«, besedilo »zavarovanca oziroma od« pa se črta.

V tretjem odstavku se v 1. točki besedilo »določeno v zavarovalni pogodbi« nadomesti z besedilom »predvideno za takšno vozilo«. Doda se nova 4. točka, ki se glasi: »4. če voznik ni imel veljavnega dovoljenja, potrdila, licence oziroma druge listine, katere pridobitev je predpisana za upravljanje z vozilom takšne vrste oziroma mu je bila listina odvzeta ali mu je bila izrečena prepoved upravljanja s takšnim vozilom;«. Dosedanje 4. do 7. točka postanejo 5. do 8. točka.

8. člen

V 8. členu se v šestem odstavku za besedilom "iz evidence registriranih prometnih sredstev in" doda besedilo "in evidence vozil, za katera se ne zahteva registracija, ter".

9. člen

V 15. členu se besedilo »registriranih v Republiki Sloveniji« nadomesti z besedilom »ki se štejejo za vozila po tem zakonu«.

10. člen

V 16. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Vozila iz 3. točke prvega odstavka 1.a člena tega zakona so vozila za prevoz oseb, za prevoz stvari in za vleko ter delovna vozila in traktorji, ki morajo biti registrirana, kot tudi vozila, za katera registracija ni predpisana.«.

Na koncu tretjega odstavka se črta pika in doda besedilo »oziroma evidence vozil, za katera ni predpisana registracija.«.

V četrtem odstavku se v drugi alineji pred besedilom »naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža zavarovanca« dodajo besedi »davčna številka« in vejica, na koncu alineje pa se pred podpičjem doda besedilo »in uporabnika«. V tretji alineji se pred besedo »tip« doda beseda »model« in vejica, pred besedilom »številko šasije oziroma karoserija« pa se doda besedilo »datum prve registracije oziroma datum izdaje potrdila o skladnosti (CoC)« in vejica. Na koncu četrte alineje se pika nadomesti s podpičjem ter doda nova peta alineja, ki se glasi:

»- obdobje trajanja zavarovanja – začetek in konec.«

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»V povezavi z registracijo vozila za javni prevoz potnikov mora obvestilo o nezgodnem zavarovanju potnikov proti posledicam nesreče vsebovati naslednje podatke:

- naziv zavarovalnice, pri kateri je sklenjena zavarovalna pogodba,
- številko zavarovalne police, ki krije nezgodno zavarovanje potnikov,
- obdobje trajanja zavarovanja – začetek in konec,
- ime in priimek oziroma naziv firme, davčna številka, naslov stalnega ali začasnega bivališča oziroma sedeža zavarovanca,
- vrsto vozila, številko šasije, registrsko označbo.«.

11. člen

V 17. členu se v 3. točki prva alineja črta.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Določbe tega zakona se ne uporabljajo za uporabo vozila na športnih prireditvah in dejavnostih, vključno z dirkami, tekmovanji, usposabljanjem, preskušanjem in demonstracijami na omejenem in označenem območju, kadar je organizator športne prireditve oziroma dejavnosti ali katera koli druga oseba sklenila alternativno zavarovanje ali jamstvo, ki krije škodo tretji osebi, vključno z gledalci in drugimi navzočimi osebami, vendar ne nujno škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom. Organizator športne prireditve oziroma dejavnosti vključno z dirkami, tekmovanji, usposabljanjem, preskušanjem in demonstracijami na omejenem in označenem območju, ali katera koli druga oseba mora skleniti zavarovanje odgovornosti ali jamstvo, ki krije škodo tretji osebi, vključno z gledalci in drugimi navzočimi osebami, vendar ne nujno škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom. Zavarovalna vsota oziroma jamstvo ne sme biti nižje, kot je določeno v 19. členu tega zakona.«.

12. člen

V 19. členu se v prvem odstavku znesek »5.000.000 eurov« nadomesti z zneskom »6.450.000 eurov«, znesek »1.000.000 eurov« pa se nadomesti z zneskom »1.300.000 eurov«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Kadar Evropska komisija sprejme spremembe najnižjih zavarovalnih vsot iz prejšnjega odstavka, ne glede na prejšnji odstavek veljajo spremenjene najnižje zavarovalne vsote, od začetka veljavnosti neposredno veljavnega pravnega akta Evropske unije.«.

13. člen

V 22. členu se besedilo »novi lastnik vozila sklene pogodbo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti« nadomesti z besedilom »začne veljati pogodba o zavarovanju avtomobilske odgovornosti novega lastnika vozila«. Za drugim stavkom se doda nov stavek, ki se glasi:

»Kadar za vozilo ni predpisana registracija, mora novi lastnik vozila pogodbo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti skleniti najkasneje pred začetkom uporabe vozila.«.

14. člen

V 23. členu se v šestem odstavku besedilo »drugi odstavek 6. člena ZZavar« nadomesti z besedilom »določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo«.

15. člen

V 25. členu se drugi odstavek spremeni, tako da se glasi:

»Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti voznikov vozil s tujo registracijo po tem in prejšnjem členu izvaja policija. Kadar vozila, ki se običajno nahajajo na ozemlju druge države članice EU ali tretje države, vstopajo v Republiko Slovenijo iz ozemlja druge države članice, policija izvaja nadzor s preverjanjem zavarovanja avtomobilske odgovornosti pod pogojem, da so ta preverjanja nediskriminatorna, potrebna in sorazmerna za doseg zastavljenega cilja, ter da:

- se izvajajo kot del nadzora, ki ni usmerjen izključno v preverjanje zavarovanja avtomobilske odgovornosti, ali
- so del splošnega sistema pregledov v Republiki Sloveniji, ki se opravljajo tudi za vozila, ki se običajno nahajajo na ozemlju Republike Slovenije in ne zahtevajo ustavitve vozila.«.

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»Nadzor iz prejšnjega odstavka se izvaja na podlagi veljavnih predpisov zakonodaje, ki urejajo področje osebnih podatkov, in katera velja za upravljavca, osebni podatki pa se lahko obdelajo, če je to potrebno za namene boja proti vožnji brez avtomobilskega zavarovanja v Republiki Sloveniji z vozili, s katerimi se vozi v državah članicah, ki niso država članica, kjer se vozilo običajno nahaja. Predpisi, ki urejajo področje osebnih podatkov, iz prejšnjega stavka morajo biti skladni z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1) in morajo določati tudi ustrezne ukrepe za zaščito pravic in svoboščin ter pravnih interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, pri čemer se morajo sklicevati na ustrezno pravno podlago, izpolnjujejo ustrezne varnostne zahteve ter spoštujejo načela nujnosti, sorazmernosti in omejitve namena ter določijo sorazmerno obdobje hrambe podatkov.

Osebni podatki, ki se obdelujejo v skladu s tem členom zgolj za namen opravljanja preverjanja zavarovanja, se hranijo le toliko časa, dokler so potrebni za ta namen, in takoj ko se ta doseže, se jih v celoti izbriše. Kadar preverjanje zavarovanja pokaže, da ima vozilo obvezno zavarovanje v skladu s tem

zakonom, upravljavec nemudoma izbriše te podatke. Kadar s preverjanjem ni mogoče ugotoviti, ali ima vozilo obvezno zavarovanje v skladu s tem zakonom, se podatki hranijo le za omejeno obdobje, ki ne presega števila dni, potrebnih za ugotovitev, ali obstaja zavarovalno kritje.«.

Dosedanji tretji odstavek postane peti odstavek.

16. člen

V 34. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

Odškodnina se iz sredstev škodnega sklada izplača tudi v primeru, ko je bil uveden stečajni postopek nad zavarovalnico, ki izvaja zavarovanje letalske odgovornosti, odgovornosti lastnikov čolnov in zavarovanj potnikov v javnem prometu, in je dolžna plačati odškodnino. V tem primeru se iz sredstev škodnega sklada izplača le tisti del odškodnine, ki ni bil izplačan iz stečajne mase zavarovalnice.

17. člen

Za 42. členom se doda naslov novega poglavja »a.V.a ORGAN ZA IZPLAČILO ODŠKODNIN V PRIMERU INSOLVENTNOSTI ZAVAROVALNICE, KI OPRAVLJA ZAVAROVALNE POSLE ZAVAROVANJA AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI«.

18. člen

Za 42. členom se dodajo novi a42.a, b42.a, c42.a, č42.a in d42.a člen, ki se glasijo:

»a42.a člen

Pri Združenju se oblikuje organ za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, ki opravlja zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

b42.a člen

Zavarovalnice, ki so pridobile dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov zavarovanja avtomobilske odgovornosti v Republiki Sloveniji in so registrirane v Republiki Sloveniji, plačujejo prispevke organu iz a42.a člena.

Sredstva organa iz člena a42.a ter način plačila prispevkov, ki jih plačujejo zavarovalnice iz prejšnjega odstavka, predpiše Agencija in redno preverja ustreznost višine sredstev, s katerimi se zagotovi, da ima organ iz a42.a člena na voljo dovolj sredstev za plačilo odškodnine oškodovancem v skladu z določbami tega zakona, ko je treba plačati odškodnino v primerih iz č42.a in d42.a člena tega zakona.

Zavarovalnice so dolžne prispevke nakazati v 15 dneh po prejemu sporočila Združenja.

c42.a člen

Organ za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, ki opravlja zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti, nemudoma obvesti enake organe v drugih državah članicah Evropske unije o objavi sklepa o pričetku stečajnega postopka ali sklepa o pričetku postopka prenehanja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (d), Direktive 2009/138/ES, zavarovalnice, ki opravlja zavarovalne posle zavarovanja avtomobilske odgovornosti in je pridobila dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov zavarovanja avtomobilske odgovornosti v Republiki Sloveniji.

č42.a člen

Varstvo oškodovancev v primeru nesreče, ki se je zgodila v Republiki Sloveniji, v primeru insolventnosti zavarovalnice

1.) Oškodovanec s prebivališčem ali sedežem v Republiki Sloveniji lahko vloži odškodninski zahtevek neposredno pri Združenju za plačilo odškodnine, do omejitev obveznosti zavarovanja, ki je predpisana

v prvem odstavku 19. člena tega zakona, za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari ali škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki jo povzroči vozilo, zavarovano pri zavarovalnici s sedežem v Republiki Sloveniji, oziroma vozilo, ki izvira iz ozemlja države članice in je zavarovano pri zavarovalnici s sedežem v drugi državi članici, od trenutka, ko:

(a) je zavarovalnica v stečajnem postopku ali

(b) je zavarovalnica v postopku prenehanja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (d), Direktive 2009/138/ES.

2.) Poleg javne objave odločitve pristojnega organa o začetku postopka iz (a) ali (b) točke prvega odstavka tega člena Združenje o tej odločitvi nemudoma obvesti vse enakovredne organe v vseh državah članicah, ki so pristojna za povračilo škode oškodovancem zaradi začetka postopka stečaja ali likvidacije zavarovalnice.

3.) Ob prejemu odškodninskega zahtevka Združenje obvesti odgovorno zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njenega upravitelja ali likvidacijskega upravitelja in enakovreden organ v matični državi članici sedeža zavarovalnice, da je prejelo odškodninski zahtevek od oškodovanca.

4.) Zavarovalnica, ki je v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njen upravitelj ali likvidacijski upravitelj obvesti Združenje, kadar prejme zahtevek, plača odškodnino ali zavrne odgovornost v zvezi z odškodninskim zahtevkom, ki ga je prejelo tudi Združenje.

5.) Združenje med drugim na podlagi informacij, ki jih je oškodovanec predložil na njegovo zahtevo, oškodovancu v treh mesecih po datumu, na katerega je oškodovanec vložil odškodninski zahtevek, predloži utemeljeno ponudbo za odškodnino ali utemeljen odgovor, tako da:

(a) poda utemeljeno ponudbo za odškodnino, kadar ugotovi, da je dolžno zagotoviti odškodnino v skladu s točko (a) ali (b) prvega odstavka tega člena, kadar se odškodninski zahtevek ne izpodbija in kadar je bila škoda delno ali v celoti ocenjena;

(b) poda utemeljen odgovor na točke iz odškodninskega zahtevka, kadar ugotovi, da ni dolžno zagotoviti odškodnine v skladu s točko (a) ali (b) prvega odstavka tega člena, kadar je odgovornost bodisi sporna bodisi ni bila natanko ugotovljena ali kadar škoda ni bila v celoti ocenjena.

6.) Kadar je treba odškodnino izplačati v skladu s točko (a) prejšnjega odstavka, Združenje oškodovancu izplača odškodnino brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa v treh mesecih po tem, ko je oškodovanec sprejel utemeljeno ponudbo za odškodnino iz (a) točke prejšnjega odstavka. Kadar je škoda le delno ocenjena, se zahteve glede izplačila odškodnine iz prejšnjega stavka uporabljajo za to delno ocenjeno škodo in od trenutka sprejetja ustrezne utemeljene ponudbe za odškodnino.

7.) Združenje ima pooblastilo in je pristojno, da lahko v vseh fazah postopkov iz tega člena pravočasno sodeluje z drugimi takimi organi v drugih državah članicah, ustanovljenimi ali pooblaščenimi za povračilo škode oškodovancem v primerih stečaja ali insolventnosti zavarovalnice v njihovi državi članici, vključno z zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, njenim upraviteljem ali likvidacijskim upraviteljem, in pristojnimi nacionalnimi organi držav članic. Takšno sodelovanje zajema zahtevo za informacije ter prejetje in zagotavljanje informacij, po potrebi vključno s podrobnostmi posameznih odškodninskih zahtevkov.

8.) Kadar matična država članica zavarovalnice iz prvega odstavka tega člena ni Republika Slovenija, ima Združenje, ki je oškodovancu izplačalo odškodnino, pravico, da od pristojnega organa v matični državi članici sedeža zavarovalnice zahteva povračilo celotnega zneska izplačane odškodnine, ki izvrši plačilo Združenju v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, razen če se ti organi pisno dogovorijo drugače, potem ko je organ prejel zahtevek za tako povračilo.

9.) Na zahtevo enakovrednega organa druge države članice, ki je oškodovancu izplačalo povračilo škode zaradi uničenja ali poškodovanja stvari ali škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki jo je povzročilo vozilo, katerega uporabo je zavarovala zavarovalnica s sedežem v Republiki Sloveniji, je Združenje dolžno izplačati povračilo celotnega zneska izplačane odškodnine, pri čemer:

- plačilo izvrši v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, razen če se ti organi pisno dogovorijo drugače, potem ko je organ prejel zahtevek za tako povračilo in

- na Združenje se prenesejo pravice oškodovanca do povzročitelja nesreče ali njegove zavarovalnice, razen pravic do zavarovalca ali druge zavarovane osebe, ki je povzročil nesrečo, če bi odgovornost zavarovalca ali zavarovane osebe krila insolventna zavarovalnica iz prvega odstavka tega člena v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja.

10.) Če Združenje izplača odškodnino, ko je zavarovalnica iz prvega odstavka tega člena v stečajnem postopku oziroma postopku prenehanja, ima pravico do povračila izplačane odškodnine, skupaj z obrestmi in stroški, iz stečajne mase oziroma od zavarovalnice, nad katero je uveden postopek prenehanja.

11.) Združenje ne sme plačila odškodnine pogojevati z zahtevami, razen s tistimi, ki so opredeljene v tem zakonu. Združenje zlasti ne sme plačila odškodnine pogojevati z zahtevo, da oškodovanec dokaže, da je pravna ali fizična oseba plačilno nesposobna ali da noče plačati.

12.) Združenje je pooblaščen, da se pogaja in sklene sporazum ali spremembe sporazuma za izvajanje tega člena v zvezi z njegovimi funkcijami in obveznostmi ter postopki povračila v skladu s tem členom. O sklenitvi sporazuma iz prejšnjega stavka je Združenje dolžno nemudoma uradno obvestiti Evropsko komisijo.

13.) V kolikor sporazum iz prejšnjega odstavka ni sklenjen do 23. 12. 2023, je Združenje dolžno ravnati v skladu z delegiranim aktom Evropske komisije za določitev postopkovnih nalog in postopkovnih obveznosti organov za povračilo škode v primeru stečajnega ali likvidacijskega postopka nad zavarovalnico.

d42.a člen

Varstvo oškodovancev v primeru nesreče, ki se je zgodila v drugi državi članici, v primeru insolventnosti zavarovalnice

1.) Oškodovanec s prebivališčem ali sedežem v Republiki Sloveniji lahko v primeru nesreče, ki se je zgodila v drugi državi članici, vloži zahtevek za plačilo odškodnine do omejitev obveznosti zavarovanja v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari ali škodo zaradi smrti, telesne poškodbe ali prizadetega zdravja, neposredno pri Združenju za materialno škodo ali telesne poškodbe, ki jih povzroči vozilo, ki izvira iz ozemlja druge države članice in je zavarovano pri zavarovalnici s sedežem v drugi državi članici, od trenutka, ko:

(a) je zavarovalnica iz druge države članice v stečajnem postopku ali

(b) je zavarovalnica iz druge države članice v postopku prenehanja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (d), Direktive 2009/138/ES.

2.) Po prejemu zahtevka za odškodnino iz prvega odstavka tega člena Združenje obvesti enakovreden organ v matični državi članici zavarovalnice, ki je v postopku iz (a) ali (b) točke prvega odstavka tega člena in zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njenega upravitelja ali likvidacijskega upravitelja, kot je opredeljen v členu 268(1), točka (e) oziroma (f), Direktive 2009/138/ES, da je prejel zahtevek od oškodovanca.

3.) Zavarovalnica, ki je v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, ali njen upravitelj ali likvidacijski upravitelj obvesti Združenje, ko plača odškodnino ali zavrne odgovornost v zvezi z zahtevkom, ki ga je prejelo tudi Združenje.

4.) Združenje med drugim na podlagi informacij, ki jih oškodovanec predloži na njegovo zahtevo, oškodovancu v treh mesecih po datumu, na katerega je oškodovanec vložil odškodninski zahtevek, predloži utemeljeno ponudbo za odškodnino ali odgovor z utemeljitvijo, tako da:

(a) poda utemeljeno ponudbo za odškodnino, kadar ugotovi, da je dolžen zagotoviti odškodnino v skladu s točko (a) ali (b) prvega odstavka tega člena, da se zahtevek ne izpodbija ali da je bila škoda delno ali v celoti ocenjena;

(b) poda odgovor z utemeljitvijo na točke iz zahtevka, kadar ugotovi, da ni dolžen izplačati odškodnine v skladu s točko (a) ali (b) prvega odstavka tega člena, da je odgovornost bodisi sporna bodisi ni bila natanko ugotovljena ali da škoda ni bila v celoti ocenjena.

5.) Kadar je treba odškodnino izplačati v skladu z (a) točko prejšnjega odstavka Združenje oškodovancu izplača odškodnino brez nepotrebnega odlašanja, vsekakor pa v treh mesecih po tem, ko je oškodovanec sprejel utemeljeno ponudbo za odškodnino iz točke (a) prejšnjega odstavka. Kadar je bila škoda le delno ocenjena, se zahteve glede izplačila odškodnine iz prejšnjega stavka uporabljajo za to delno ocenjeno škodo in od trenutka sprejetja ustrezne utemeljene ponudbe za odškodnino.

6.) Združenje ima pooblastilo in je pristojno, da lahko v vseh fazah postopkov iz tega člena pravočasno sodeluje z drugimi takimi organi v drugih državah članicah, z organi vseh držav članic, ustanovljenimi ali pooblaščenimi za povračilo škode oškodovancem v primerih postopka stečaja ali prenehanja zavarovalnice in z drugimi zainteresiranimi stranmi, vključno z zavarovalnico v stečajnem postopku ali postopku prenehanja, njenim upraviteljem ali likvidacijskim upraviteljem, njenim pooblaščenecem za obravnavanje odškodninskih zahtevkov v Republiki Sloveniji in pristojnimi nacionalnimi organi držav članic. Takšno sodelovanje zajema zahtevek za informacije ter prejemanje in zagotavljanje informacij, po potrebi vključno s podrobnostmi posameznih zahtevkov.

7.) Združenje, ki je oškodovancu iz prvega odstavka tega člena plačalo odškodnino, ima pravico, da od enakovrednega organa v matični državi članici zavarovalnice zahteva povračilo celotnega zneska plačane odškodnine, pri čemer:

- enakovreden organ v matični državi članici zavarovalnice izvrši plačilo Združenju, v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev, razen če se ti organi pisno dogovorijo drugače, potem ko je organ prejel zahtevek za tako povračilo in

- na enakovreden organ se prenesejo pravice oškodovanca do povzročitelja nesreče ali njegove zavarovalnice, razen pravic do zavarovalca ali druge zavarovane osebe, ki je povzročil nesrečo, če bi odgovornost zavarovalca ali zavarovane osebe krila insolventna zavarovalnica iz prvega odstavka tega člena v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja.

8.) Združenje ne sme plačila odškodnine pogojevati s kakršnimi koli zahtevami, razen s tistimi, ki so opredeljene v tem zakonu. Združenje zlasti ne sme plačila odškodnine pogojevati z zahtevo, da bi moral oškodovanec dokazati, da je pravna ali fizična oseba plačilno nesposobna ali da noče plačati.

9.) Združenje je pooblaščen, da se pogaja in sklene sporazum ali spremembe sporazuma za izvajanje tega člena v zvezi z njegovimi funkcijami in obveznostmi ter postopki povračila v skladu s tem členom. O sklenitvi sporazuma iz prejšnjega stavka je Združenje dolžno nemudoma uradno obvestiti Evropsko komisijo.

10.) V kolikor sporazum iz prejšnjega odstavka ni sklenjen do 23. 12. 2023, je Združenje dolžno ravnati v skladu z delegiranim aktom Evropske komisije za določitev postopkovnih nalog in postopkovnih obveznosti organov za povračilo škode v primeru stečajnega ali likvidacijskega postopka nad zavarovalnico.«.

19. člen

V 42.e členu se v drugem odstavku 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. registrskih označbah registrskih tablic, vrstah, znamkah, modelih, tipih, številkah šasij oziroma karoserij vozil, registriranih v Republiki Sloveniji, oziroma enoličnih identifikacijskih označbah, vrstah, znamkah, modelih, tipih vozil, za katera registracija ni predpisana,«.

Na koncu 3. točke se doda besedilo »pri prenehanju veljavnosti police pa tudi datum prenehanja zavarovalnega kritja,«. Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi: »Podatke iz drugega odstavka tega člena so zavarovalnice, ob upoštevanju določb tega zakona in Uredbe (EU) 2016/679, informacijskemu centru dolžne zagotoviti in ga obvestiti, kadar zavarovalna polica postane neveljavna ali kako drugače ne krije več vozila z registrsko številko.«.

Za dosedanjim četrtem odstavkom, ki postane peti odstavek, se dodata nova šesti in sedmi odstavek. Ki se glasita:

»Informacijski center sodeluje in izmenjuje podatke z Informacijskimi centri drugih držav članic, da zagotovi, da so potrebne informacije o odposlanem vozilu, ki jih ima v skladu s tem členom, na voljo.

Združenje je dolžno sprejeti vse ustrezne ukrepe, s katerimi oškodovancem, njihovim zavarovalcem ali njihovim pravnim zastopnikom olajšajo pravočasno pridobivanje osnovnih podatkov; potrebnih za rešitev odškodninskih zahtevkov in na svoji spletni strani objaviti bistvene informacije o možnih načinih uveljavljanja odškodnine.«.

20. člen

V 42.h členu se v prvem odstavku doda nova 1. točka, ki se glasi:

»1. registrsko označbo registrske tablice oziroma enolično identifikacijsko označbo, vrsto, znamko, model, tip vozila,«.

Dosedanje 1. do 3. točka postanejo 2. do 4. točka.

21. člen

V 42.p členu se v prvem odstavku črta beseda »pisnega«. Na koncu prvega stavka se doda nov stavek, ki se glasi:

»To stori z obrazcem za potrdilo o škodnem dogajanju v skladu z izvedbenim aktom Evropske komisije iz šestega odstavka 16. člena Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 263, 07.10.2009).«.

Dodajo se nov drugi, tretji, četrti, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

»Zavarovalnice pri upoštevanju potrdil o škodnem dogajanju, ki jih izdajajo druge zavarovalnice ali organ, ki je v drugi državi članici imenovan za zagotavljanje obveznega zavarovanja ali za izdajanje takšnih potrdil, imetnikov polic ne smejo obravnavati na diskriminatoren način ali zaračunavati dodatka pri premiji zaradi njihovega državljanstva ali zgolj na podlagi predhodne države članice EU njihovega prebivanja.

Kadar zavarovalnica pri določanju premij upošteva potrdila o škodnem dogajanju, obravnava potrdila, ki jih izdajajo v drugih državah članicah EU, enako kot tista, ki jih izda zavarovalnica, tudi pri uporabi vseh popustov.

Zavarovalnice objavijo splošni pregled svoje politike v zvezi z uporabo potrdil o škodnem dogajanju pri izračunu premij.

Potrdilo o škodnem dogajanju iz prvega odstavka tega člena vsebuje podatke o:

1. identiteti zavarovalnice ali organa, ki izda potrdilo o škodnem dogajanju;
2. identiteti imetnika police, vključno z njegovimi kontaktnimi podatki;
3. zavarovanem vozilu in njegovi identifikacijski številki;
4. datumu začetka in izteka veljavnosti zavarovalnega kritja vozila;
5. številu zahtevkov tretjih oseb, poravnanih na podlagi zavarovalne pogodbe imetnika police v obdobju, ki ga zajemna potrdilo o škodnem dogajanju, vključno z datumom vsakega zahtevka;
6. dodatne informacije, ki so pomembne v skladu s pravili ali praksami, ki se uporabljajo v državah članicah.

Podatki iz prejšnjega odstavka se pridobivajo iz zbirk podatkov zavarovalnic in Združenja.«.

22. člen

Za 44.č členom se doda nov 44.d člen, ki se glasi:

»44.d člen

Z globo od 3.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje zavarovalnica, če v 15 dneh po sporočilu Združenja ne nakaže prispevka za organ iz a42.a člena, skladno z b42.a členom tega zakona.

Z globo od 300 do 500 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba zavarovalnice, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Določbe 21. člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem 23. 4. 2024 ali od datuma začetka uporabe izvedbenega akta Evropske komisije iz šestega odstavka 16. člena Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL L 263, 07.10.2009), kar nastopi pozneje.

24. člen

Minister, pristojen za infrastrukturo, izda predpis iz tretjega odstavka 1.b člena zakona v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

25. člen

Ministrstvo, pristojno za infrastrukturo, vzpostavi evidenco v skladu z 1.b členom zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

26. člen

Agencija izda splošni akt iz drugega odstavka b42.a člena zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

27. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

K členu 1

Dopolnjuje se tretji odstavek 1. člena veljavnega zakona. Dodani sta alineji o prenosu Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti takšne odgovornosti in Direktive (EU) 2021/2118 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2021 o spremembi Direktive 2009/103/ES o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2021/2118).

K členu 2

Spreminja in dopolnjuje se 1.a člen veljavnega zakona, ki opredeljuje pomembnejše pojme s področja obveznih zavarovanj v prometu, in sicer se s prenosom točke 1 člena 1 Direktive (EU) 2021/2118 definira nove pojme, ki so vozilo, uporaba vozila, oškodovanec in matična država članica. Opredelitev vozila kot jo vsebuje veljavni zakon se črta.

Najpomembnejša novost, ki jo uvaja Direktiva (EU) 2021/2118 zaradi spremenjene opredelitve pojma vozila, je širitev obveznosti AO zavarovanja tudi na vozila, za katera se tovrstno zavarovanje doslej ni zahtevalo. Obvezno zavarovanje se tako širi tudi na vozila, ki po svoji konstrukcijsko določeni hitrosti ali teži zapadejo pod novo opredelitev pojma vozilo. Kot vozilo je po novem opredeljeno:

a) vsako motorno vozilo, ki je namenjeno za potovanje po kopnem in ga poganja zgolj mehanska moč, vendar ne vozi po tirih:

- katerega največja konstrukcijska določena hitrost je nad 25 km/h ali

- katerega največja neto teža je nad 25 kg, največja konstrukcijsko določena hitrost pa nad 14km/h;

b) vsako priklopno vozilo, ki se uporablja skupaj z vozilom iz točke (a), ne glede na to, ali je priklopljeno ali odklopljeno.

Invalidski vozički, namenjeni izključno osebam s telesno oviranostjo, ne štejejo za vozila.

Lahka električna vozila, ki ne spadajo v opredelitev pojma »vozilo«, ne zapadejo pod obvezno zavarovanje.

K členu 3

Veljavni zakon se dopolnjuje z novim 1.b členom, ki vzpostavlja evidenco vozil, za katera ni predpisana registracija. Vzpostavitev evidence je potrebna zaradi razširitve definicije vozila kot je opredeljeno v novi 3. točki 1.a člena predloga zakona.

K členu 4

Besedilo veljavnega zakona se nanaša le na sklenitev zavarovanja, ne pa tudi na obstoj kritja, kar je pomanjkljivost veljavne ureditve, ki se s predlagano spremembo odpravlja. Veljavni zakon se zato spreminja v prvem odstavku 2. člena, tako da se besedi »zavarovanje obnavljati« nadomestita z besedilom »imeti veljavno zavarovanje«. Enako velja za 22. člen veljavnega zakona. Predlagana sprememba določbe v smeri obstoja zavarovalnega kritja (ne le sklenjene zavarovalne pogodbe) tudi jasneje določa obveznost lastnika vozila skleniti zavarovanje, ki je obvezno po ZOZP, s čimer se dodatno zagotavlja prenos točke 2 člena 1 Direktive (EU) 2021/2118, ki nalaga sprejem vseh ustreznih ukrepov za zagotovitev, da je civilna odgovornost pri uporabi vozil, ki se običajno nahajajo na njenem ozemlju, krita z zavarovanjem. Drugi odstavek 4. člena ne pomeni vsebinske spremembe, besedilo se spreminja zaradi sklica na nov Zakon o motornih vozilih (ZMV-1).

K členu 5

V 2.a členu veljavnega zakona se spreminja besedilo »sodelujejo pri uporabi prometnega sredstva«, tako da se ga nadomesti z besedilom »uporabljajo prometno sredstvo«. Gre za odpravo nejasnosti določbe veljavne ureditve.

K členu 6

Predlog zakona s tem členom vnaša zgolj več jasnosti v določbe glede preverjanja veljavnosti zavarovanja v prometu.

K členu 7

Predlog zakona uvaja manjše spremembe in dopolnitve veljavnega ZOZP, ki so potrebne zaradi nove definicije vozila.

K členu 8

Zaradi vzpostavitve nove evidence je potrebna dopolnitev določbe šestega odstavka 8. člena.

K členu 9

Sprememba določbe 15. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi nove definicije vozila.

K členu 10

Določba 16. člena veljavnega ZOZP, ki se spreminja, opredeljuje, za katera vozila mora lastnik skleniti zavarovanje AO. Dikcijo veljavne določbe je bilo potrebno preoblikovati zaradi širitve obsega vozil, ki zapadejo pod obveznost zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

K členu 11

Predlog novele posega v trenutno veljavno ureditev v 3. točki 17. člena veljavnega zakona, katera izključuje iz pravice do odškodnine iz zavarovanja AO oškodovance, katerim je škoda nastala zaradi posebnih nevarnosti, opredeljenih v členu. Besedilo prve alineje 3. točke 17. člena ZOZP se črta, namesto nje je dodan nov odstavek zaradi implementacije določbe direktive, in sicer člena 3 Direktive (EU) 2021/2118, ki določa: "Ta direktiva se ne uporablja za uporabo vozila na motornih športnih prireditvah in dejavnostih, vključno z dirkami, tekmovanji, usposabljanjem, preskušanjem in demonstracijami na omejenem in označenem območju v državi članici, kadar država članica zagotovi, da je organizator dejavnosti ali katera koli druga oseba sklenila alternativno zavarovanje ali jamstvo, ki krije škodo tretji osebi, vključno z gledalci in drugimi navzočimi osebami, vendar ne nujno škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom." Izvzetje za športne dogodke in dejavnosti motornih vozil bi se moralo uporabljati le ob obstoju alternativnega zavarovanja ali jamstva. Če organizatorji ali druge osebe ne sklenejo alternativnega zavarovanja ali jamstva, ki je pogoj za to izjemo, bi morala biti škoda, z morebitno izjemo škode sodelujočim voznikom in njihovim vozilom, krita v skladu z zahtevami direktive (t.j. škodni sklad).

K členu 12

Poleg spremenjenih (povišanih) minimalnih zavarovalnih vsot je novost, ki jo uvaja Direktiva (EU) 2021/2118 in je predmet prenosa v nacionalno zakonodajo, tudi način usklajevanja zneskov v prihodnje (z delegiranimi akti).

K členu 13

Določba 22. člena veljavnega ZOZP se, kot že predhodno omenjeno, spreminja le iz razloga uskladitve določbe z novo definicijo vozila.

K členu 14

Predmetna določba veljavnega zakona, ki se vsebinsko ne spreminja, že prenaša določbo Direktive (EU) 2021/2118 glede odposlanih vozil, t. j. 13. točko 1. člena Direktive (EU) 2021/2118. Gre za vsebino Direktive (EU) 2021/2118, ki je že vključena v obstoječo zakonodajo.

K členu 15

Prenos določbe 3. točke 1. člena Direktive (EU) 2021/2118. Sprememba določbe drugega odstavka 25. člena veljavnega zakona je potrebna zaradi novega 4. člena direktive, ki, kot izhaja iz preambule direktive, je spremenjen zaradi tehnološkega razvoja kot je tehnologija za samodejno prepoznavanje registrskih tablic, zaradi česar se ob izpolnjenih pogojih iz direktive dovoli preverjanja zavarovanja vozil. Omenjeni pogoji se nanašajo zlasti na obdelavo osebnih podatkov v skladu z GDPR uredbo oziroma novo zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov (2. točka 4. člena Direktive 2009/103/ES). Zaradi navedenega se spreminja in dopolnjuje obstoječi 25. člen ZOZP.

K členu 16

Zaradi nove ureditve organa za insolventnost, kar uvaja Direktiva (EU) 2021/2118, je določbo veljavnega 34. člena potrebno spremeniti, da se v veljavi ohranijo določbe, ki se nanašajo na jamstvo v primeru stečaja, ko gre za zavarovanja letalske odgovornosti, odgovornosti lastnikov čolnov in zavarovanj potnikov v javnem prometu.

K členu 17

Dodaja se naslov novega poglavja, ki ureja nov organ za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice. Gre za prenos 8. in 18. točke člena 1 Direktive (EU) 2021/2118.

K členu 18

Z novimi členi a42.a, b42.a, c42.a, č42.a in d42.a predloga zakona se vzpostavlja nov organ za izplačilo odškodnin v primeru insolventnosti zavarovalnice, s čimer se zagotavlja prenos 8. in 18. točke člena 1 Direktive (EU) 2021/2118. Člen a42.a predloga zakona vzpostavlja organ, prenos določb Direktive (EU) 2021/2118 o zagotovitvi sredstev za plačilo odškodnine organu iz a42.a člena pa je vključen v b42.a člen predloga zakona. Člen č42.a predloga zakona ureja varstvo oškodovancev v primeru nesreče, ki se je zgodila v Republiki Sloveniji, v primeru insolventnosti zavarovalnice. V členu d42.a predloga zakona pa je urejeno varstvo oškodovancev v primeru nesreče, ki se je zgodila v drugi državi članici, v primeru insolventnosti zavarovalnice.

K členu 19

Dopolnitev 1. točke drugega odstavka veljavnega 42.e člena ZOZP je potrebna iz razloga nove definicije vozila. Predmetni člen novele, ki spreminja in dopolnjuje obstoječi 42.e člen ZOZP, pa zlasti prenaša 17., 19. in 20. točko Direktive (EU) 2021/2118. Z novim tretjim odstavkom 42.e člena ZOZP se prenaša določba 17. točke 1. člena Direktive (EU) 2021/2118. V nadaljevanju določbe se zagotavlja prenos drugega dela 13. točke 1. člena Direktive (EU) 2021/2118, in sicer besedila: "Države članice zagotovijo, da informacijski centri iz člena 23 države članice, v kateri je vozilo registrirano, in kadar ta ni ista, namembne države članice ter katere koli druge ustrezne države članice, kot je država članica, kjer se je zgodila nesreča, ali ki je država članica prebivanja oškodovanca, medsebojno sodelujejo, da zagotovijo, da so potrebne informacije o odposlanem vozilu, ki jih imajo skladu s členom 23, na voljo.". Z novim sedmim (zadnjim) odstavkom 42.e člena predloga zakona se prenašata 19. in 20. točka 1. člena Direktive (EU) 2021/2118, s čimer se predpiše obveznost Slovenskega zavarovalnega združenja sprejeti vse ustrezne ukrepe, s katerimi oškodovancem, njihovim zavarovateljem ali njihovim pravnim zastopnikom olajšajo pravočasno pridobivanje osnovnih podatkov, potrebnih za rešitev odškodninskih zahtevkov in na svoji spletni strani objaviti bistvene informacije o možnih načinih uveljavljanja odškodnine. Hkrati se predpiše obveznost Slovenskega zavarovalnega združenja, da na svojih spletnih straneh objavi podatke o možnih načinih uveljavljanja odškodnine.

K členu 20

Predlagana dopolnitev 42.h člena veljavnega zakona je potrebna iz razloga uvedbe nove definicije vozila.

K členu 21

Dopolnjuje se 42.p člen veljavnega zakona. Člen 42.o in 42.p že vsebuje nekatere določbe, ki jih uvaja Direktiva (EU) 2021/2118. Z dopolnitvijo 42.p člena veljavnega zakona pa je 15. točka 1. člena Direktive (EU) 2021/2118 v celoti prenesena, s čimer se zagotovi lažje priznavanje škodnega dogajanja ob sklenitvi nove zavarovalne police. Kot izhaja iz preambule direktive je namen poenotiti preverjanje in potrjevanje pristnosti potrdil o škodnem dogajanju, zato je pomembno, da sta njihova vsebina in oblika enaki v vseh državah članicah. V zvezi s tem bo Evropska komisija izdala izvedbeni akt, kar je razlog, da je v prehodnih določbah predloga zakona potrebno določiti, da se dopolnitve določbe uporabljajo od 23. 4. 2024 ali od datuma začetka uporabe izvedbenega akta Komisije EU, kar od tega nastopi pozneje, skladno z določbo člena 28c, točka 23, Direktive (EU) 2021/2118.

K členu 22

Z novo določbo je oblikovana kazenska določba za primere, ko zavarovalnica ne nakaže prispevka za namen zagotovitve sredstev za obveznosti novoustanovljenega insolvenčnega organa.

K členu 23

Kot že navedeno pri obrazložitvi k 21. členu predloga zakona, Direktiva (EU) 2021/2118 določa, da bo Evropska komisija izdala izvedbeni akt, kar je razlog, da se v predmetni prehodni določbi 23. člena predloga zakona določa, da se dopolnitve in spremembe, ki jih uvaja 21. člen predloga tega zakona, uporabljajo od 23. 4. 2024 ali od datuma začetka uporabe izvedbenega akta Komisije EU, kar od tega nastopi pozneje, skladno z določbo člena 28c, točka 23, Direktive (EU) 2021/2118.

K členu 24

Določa se rok za izdajo podzakonskega akta za namen vzpostavitve nove evidence vozil, za katera se ne zahteva registracija.

K členu 25

Določa se rok za vzpostavitev nove evidence vozil, za katera se ne zahteva registracija.

K členu 26

Določa se rok Agenciji za zavarovalni nadzor za izdajo splošnega akta, s katerim se zagotovijo sredstva za plačilo odškodnine organu iz predlaganega a42.a člena zakona.

K členu 27

Določba se nanaša na uveljavitev zakona. Določeno je, da predlog zakona začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.